

Na ta način pridobljeno zrnje spravljajo v vreče in je razpošiljajo po vseh krajih svetá. — A čimu? Da je na ognju sprázimo, potlej zmeljemo, v vrelej vodi skuhamo, z mlekom pomešamo in s cukrom osladimo, ter dobimo pijačo, ki jej pravimo kava. Kavo so začeli najprej piti v Aziji v 15. stoletji, a v Evropi v 16. stoletji. Dandanes se kave prav obilo izvozi v Evropo. Prve kavarne so bile napravljene v Carigradu 1554. l. V Londonu so naredili prvo kavarno 1652. l., v Pragi na Českem 1710. l. Na Dunaji je prvi odprl kavarno 1683. l. neki Poljak po imenu Kolčicki. Kavo pijejo dandanes po vsej Evropi in gotovo je malokdo med vami, da bi je ne bil še nikoli pil. Kavo pijemo ali sámo t. j. črno ali pa z mlekom pomešano, ki jo imenujemo belo kavo.

Kávovec raste dandanes užé po vseh zemljah vročega pasa, a največ se pečajo z obdelovanjem tega drevesa v Arabiji, v zhodnej in zapadnej Indiji in v južnej Ameriki. Žetev opravljajo muri (črnci), kakor vam to kaže denašnja slika. Pravijo, da jeden sam mur na dan lahko nabere po pol Hektolitra kave. V Evropi se vsako leto porabi do tri milijone angličanskih centov kavinega zrnja, kar je tudi vrjetno, ako pomislimo, da dandanes užé skoraj vsak človek pije kavo.

I. T.

Razne stvari.

Drobtine.

(Hrvatje, ki živé v južnej Ameriki) osnovali so si društvo pod imenom „Slava“ in sicer v mestu Callao, ki je najimenitnejše primorsko tržišče v južno-amerikanskej republiki Peru. Ti Hrvatje so naročeni na hrvatske časopise in knjige, ter je prav pridno citajo. Da-si zeló oddaljeni od svoje domovine, ipak se zanimajo za hrvatski národ. To je lepó! To so pravi in pošteni Hrvatje ter vredni, da jim tudi mi zakličemo: Živili!

(Strahovito leto). Dné 24. junija 993. leta nehalo je deževati in nij bilo niti kapljice dežja v celej Evropi do 9. novembra istega leta. Povestnica se ne spominja toliko časa brez dežja. Nasledki tej suši so bili glad in obéna kuga pri ljudéh in živalih. Bog nas varuj tacega leta!

(Za oči). Ne čitaj in ne šivaj na solnci, tudi ne v mraku ali pri mesečini, ker je zeló škodljivo. Bolne oči drži na posodo, napolnjeno s čisto, hladno vodo.

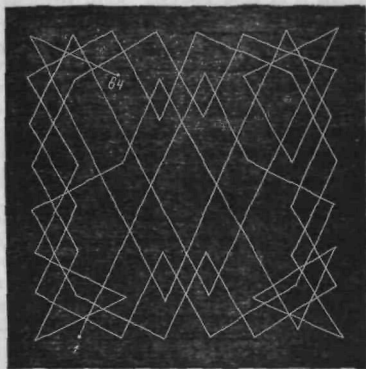
Kratkočasnice.

* Oče so imeli v mestu malopridnega sina, ki se je rokodelstva učil. Necega dne dobijo od njega pismo, ki se je glasilo ovako: „Ljubi oče! Včeraj v pondeljek sem bil tožen zaradi dolžnih 20 gold., danes v torek vam pišem, in jutri v sredo dobite moje pismo; ako mi v četrtek ne pošljete denarjev, ne bom imel v petek 20 gl., da bi vsoboto plačal svoj dolg, in tako bom v nedeljo zaprt, ter prosim da me obiščete v ječi, ako pridete v mesto. Toliko vam v tolažbo piše vaš sin — Lenobovič.

* Popotnik idóč mimo hiše, pred katero se je igrala púnička, vpraša jo: „čigavasi, púnička?“ Dekletce odgovori: „atejeva in mámina!“ „Si li tudi kaj pridna!“ — „O da, pridna sem pridna, užé sáma sáma tav tav!“

* V Radohavasi na Dolenjskem je bil somenj. Prileten človek, ubožno oblečen in gluh je nesel koš hrušek na prodaj. „Mož, kaj nesete?“ vpraša ga popotnik. — „Radohavas!“ — „A kam!“ — „Hrušek,“ odgovori gluhec. A. Š.

Rešitev skakalnice v li. „Vrtčevem listu“.

Ako vlečeš od 1. kvadratka do kvadratka 65, in si zapisuješ zlog za zlogom, dobiš naslednjo rešitev:

Kadar davno že pokrila
Tiha bode me gomila,
Naj še pesem ta pričuje,
Vnukom poznim oznanuje:

Da sem ljubil domovino
S srcem zvestim le edino,
In za mater to preblago
Dal bi bil življenje drago.

Jos. Cimperman.

Prav so jo rešili: Gg.: F. Kr. v Sevnici; Fr. Fk. pri sv. Jakobu v slov. ger.; Anton Batsgelj, kaplan v Štjaku; Marko Kovšca, učitelj v Kropi; Alojzij Škoda iz Zaplaza; Vladimir Žitek, dijak v Ptuj; — Marija Wessner, učiteljica v Kostanjevici; Žaneta Pirc, gospodična v Trzin; Marija Borštnik, gospodična v Šmarji na Dolenjskem; Viljehna Franko, góspica v Tolminu in Olga Haring, góspica v Črnomlju.

Vabilo k naročbi.

Denašnji list dovršuje užé šesto „Vrtčevo“ leto.

Kdor naš list pozná, vsak pristane, da smo storili vse, da bi se „Vrtec“ odlikoval ne samo po vnanjem lici, nego tudi po tvarini, katero donáša mladim čitateljem, izpodbujáje k znanstvu in krepostim, k značajnosti, poštetnosti in bogobjubnosti. V tem težavnem poslu se nijsmo bali ni truda, ni obilnih troškov za lepe slike, s katerimi smo „Vrtec“ krasotili vse leto.

A še posebno se je „Vrtec“ letos odlikoval z muzikalnimi prilogami. Prinesel je našej slovenskej mladini 23 lepih napevov v posebnih prilogah, kar nam je tiskarske troške zeló pomnožilo.

Ravno tako in še bolj trudoljubivo hočemo delati po novem letu, ako nam dragi Bog zdravje podeli in od prijateljev nežne slov. mladine dá krepke podpore.

„Vrtec“ ostane še vedno to, v kar je odménjen, namreč: slovenskej mladini v poduk in zabavo.

Zatorej prosimo vse slovenske prijatelje in prave rodoljube, da nam v obilnem številu z naročnino priskočijo na pomoč.

„Vrtec“ stoji za vse leto samo po 2 glđ. 60 kr., a za pol leta po 1 glđ. 30 kr.

Naročnina naj se nam še ta mesec pošlje, da moremo število listov priréditi.

Pri tej priložnosti prosimo, da bi naši čestiti gg. naročniki tudi segli po „gledaliških igrah za slovensko mladino“. Kdor naročnini 20 kr. priloži, dobode takój po pošti prvi zvezek gledaliških iger, obsezajóč prelepo igro: „Star vojak in njegova rejenka“.

Naročnina se najhitreje ter najceneje pošilja s poštnimi nakaznicami (Postanweisungen), ki se na vsakej pošti dobivajo po 5 kr.

Uredništvo „Vrtčevo“,
v Lingarjevih ulicah, hišna štev. 1.